

תערוכת צילומים: שישים שנה להקמת קמפוס גבעת רם ולבניין קפלן

קרית אדמונד י' ספרא (קמפוס גבעת רם)

עם תום מלחמת העצמאות והניתוק ממובלעת הר הצופים, נאלצה האוניברסיטה העברית לאתר משכן זמני בירושלים. במאי 1954 העמידה הממשלה לרשות האוניברסיטה שטח של כ-800 דונם על רכס גבעת רם. ב-2 ביוני 1954 התקיים טקס הנחת אבן הפינה בהשתתפות נשיא המדינה, ראש הממשלה, נשיא האוניברסיטה ואחרים. מרבית הבניינים בקמפוס נבנו בין השנים 1954 ועד 1967. התוכנית, אותה גיבשו האדריכלים ריכרד קאופמן, יוסף קלארוין והיינץ ראן, התבססה על פי הדגם של שכונות גנים, שבו הבניינים מרוכזים על גבעות, בעוד הגיאות מסביב מיועדים לגנים. מבני הקמפוס בנויים בסגנון המודרני - מבנים קופסתיים שבחזיתם חלונות גדולים המוצלים בתריסי בטון. עם איחוד ירושלים בעקבות מלחמת ששת הימים החלה חזרה הדרגתית לפעילות האוניברסיטה בקמפוס הר הצופים. מרבית הפקולטות עברו להר הצופים בשנת 1981, ובגבעת רם נותרו הפקולטה למדעי הטבע, מכון רקח לפיזיקה, בית הספר לספרנות ארכיונאות ומידע, האקדמיה ללשון העברית ובית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי. בשנת 2005 שונה שמו של הקמפוס לקמפוס אדמונד י' ספרא (גבעת רם), על שמו של הנדבן אדמונד י' ספרא.

ספריית הרמן למדעי הטבע (בניין קפלן)

בשנת 1953 זכו האדריכלים אברהם יסקי ושמעון פובזנר בתחרות לתכנון הבניין הראשון שיוקם בקמפוס - בניין בית הספר לכלכלה ולמדעי החברה על שם אליעזר קפלן (כיום ספריית הרמן). הבניין שהוקם ב-1957 היה לאב טיפוס עיצובי שלפיו תוכננו שלושת הבניינים האחרים בשלב הראשון של בניין הקמפוס: בניין לוי, בניין לאוטרמן (ברמן) ובניין שפרינצק. בניין קפלן (ספריית הרמן) היה במקור מבנה בעל שתי קומות מעל עמודים במתכונת קופסתית-מלבנית ישרת-זווית. בקומת הכניסה רצף עמודים עגולים וקירות זכוכית. חזיתות הבניין מצופות אבן נסורה לבנה, חיקויי לבנייה של 'עיר לבנה' בסגנון הבאוהאוס. בחזיתות חלונות אנכיים גדולים המוגנים על ידי רפרפות בריסולי, בדגם סריג ומתחתם פנלים מקרמיקה צבעונית. הבניין שופץ מספר פעמים מאז שנבנה, אך אפשר לראות עדיין את הרפרפות והפנלים בצדי הבניין. הספרייה למדעי הטבע, הקרויה על שם ד"ר אברהם הרמן, מנשיאי האוניברסיטה העברית בירושלים, היא הספרייה המרכזית של הפקולטה למדעי הטבע. אוספי הספרייה הם בתחומי הפיסיקה, הכימיה, מדעי החיים, מדעי כדור הארץ והוראת המדעים. באוסף מעל ל-300,000 פריטים והוא כולל ספרי לימוד ומחקר, ספרי יעץ, כתבי עת ועבודות גמר. חלק גדול מהאוסף הינו מקוון וכולל מאגרי מידע עדכניים, כתבי עת אלקטרוניים, ספרים אלקטרוניים, תקליטורים וסרטי DVD. הספרייה היא מרכז מידע ומרכז חברתי בקמפוס ספרא ותורמת לקידום המחקר וההוראה, תוך הטמעת השינויים הטכנולוגיים העולמיים. בספרייה מרכז מידע ספרייתי על-שם ברל ואגנס גינגס ובו סביבת למידה חיה ותוססת שמותאמת לבעלי סגנונות למידה שונים: אזורי למידה לקבוצות, ליחידים, כיתת מחשבים, קפה בגינה ועוד.